

J A A R S T U K K E N 2 0 2 0

FINANCIËLE OVERZICHTEN

1 Algemene dekkingsmiddelen

ALGEMEEN

De algemene middelen van de gemeente dekken de kosten van de programma's. Dit betreft middelen waar geen voorafgaand specifiek bestedingsdoel aan ten grondslag ligt. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Het Rijk bepaalt de hoogte van deze algemene uitkering. De gemeente kan ook zelf inkomsten genereren door het heffen van belastingen, waarvan de onroerendezaakbelasting de belangrijkste is. De opbrengst van belastingen kent, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel en behoort tot de algemene dekkingsmiddelen. Overige vrij besteedbare middelen zijn de dividenden van deelnemingen en het renteresultaat verbonden aan de financieringsfunctie.

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- lokale belastingen en heffingen;
- de algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- het gemeentelijk financieringsbeleid, het saldo van de externe vaste geldleningen en de intern toegerekende rente aan activa en grondexploitaties;
- de baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen;
- incidentele baten en lasten over voorgaande jaren;
- algemene baten en lasten waaronder onvoorziene inkomsten en nog te bestemmen middelen (stelposten).

GEMEENTEFONDS

De uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2020.

De uitgavenontwikkelingen binnen de verschillende ministeries hebben direct gevolgen voor de groei en/of krimp (het accres) van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Najaar 2019 was het voorlopig accres voor 2020 vastgesteld op een (nominale) groei van 4,65%. Deze groei is in de loop van 2020 gedaald naar 4,62% (een daling van 0,03%). Tevens heeft de VNG met het kabinet afgesproken de accresen te bevriezen voor de jaren 2020 en 2021. Dat geeft in corona tijd rust en stabiliteit, zowel voor de gemeenten als de Rijksoverheid. Naar analogie van het accres is tevens het BCF plafond bevroren in die jaren.

In 2020 zijn drie circulaire's verschenen (mei, september en december) over het financieel perspectief voor gemeenten. De belangrijkste ontwikkelingen uit deze circulaire's stonden in het teken van:

- de financiële vertaling van de compensatiepakketten corona;
- uitstel van het nieuwe verdeelstelsel ('herijking'). De invoerdatum is opgeschoven naar 01-01-2023 en wordt aan een nieuw kabinet overgelaten;
- onderzoek naar kosten jeugdzorg. Dit onderzoek is door het bureau AEF in december afgerond. Het onderzoek laat zien dat gemeenten in 2019 zo'n € 1,7 miljard meer uitgeven aan jeugdzorg dan dat ze aan middelen ontvangen. Dit is voor gemeenten een bevestiging van de toenemende financiële problemen die ze in de afgelopen jaren ondervonden. Daarnaast laat het onderzoek zien dat het enorme verschil tussen inkomsten en uitgaven niet houdbaar is. Dit laat de noodzaak van een structurele oplossing zien. De resultaten worden meegenomen bij de komende kabinetsformatie;
- extra middelen voor de in- en uitvoeringskosten nieuwe wet Inburgering;
- de (voorlopige) uitname Wet Langdurige Zorg (Wlz) van € 465 miljoen uit de integratie uitkering beschermd wonen. Mensen met een psychische stoornis krijgen toegang tot de Wlz. Dit bedrag wordt vanuit de Wmo overgeheveld naar de Wlz. Verder heeft er vanaf 2020 een overheveling plaatsgevonden van middelen uit het

gemeentefonds naar de Wlz voor bewoners van Wlz-instellingen met en zonder behandeling inzake (nieuwe) mobiliteitshulpmiddelen en roerende woonvoorzieningen;

- evaluatie normeringssystematiek. De voorstellen in het rapport zijn erop gericht om met name de stabiliteit van de normeringssystematiek van het gemeentefonds en de hieruit voortkomende accresontwikkeling te verbeteren. Dit rapport is in het najaar naar de 1e/2e kamer verstuurd. Deze politiek-bestuurlijke keuze wordt in de volgende kabinetsperiode besloten;
- rapport uitbreiding lokaal belastinggebied. Er moet een betere balans komen tussen verantwoordelijkheden die gemeenten hebben en de ruimte die ze hebben om eigen inkomsten te genereren. Als een verruiming wordt doorgevoerd, dan stijgen de gemeentelijke belastinginkomsten. Tegelijk daalt de uitkering uit het gemeentefonds. Ook hier geldt besluitvorming is aan een volgend kabinet.

STADSVERWARMING

De aandelen in Stadsverwarming Purmerend (SVP) zijn voor 100% in handen van gemeente Purmerend. Sinds 2012 is de deelneming gewaardeerd op € 38,27 miljoen (oorspronkelijk € 42,6 miljoen).

In 2020 zien we onder andere de volgende ontwikkelingen:

- eerste jaar met een tarief onder het NMDA-tarief en met een pilot variabel tarief;
- vaststellen business case 2e biowarmtecentrale en uitstel investering in verband met rechtszaak Raad van State;
- vaststellen leningplafond van € 65 miljoen voor periode 2020-2024 voor het aantrekken van nieuwe leningen;
- ontwikkeling naar een date en content gedreven organisatie;
- opnieuw positief resultaat maar wel onder druk door lage gasprijzen.

Ontwikkeling resultaat 2020:

In 2020 heeft de Stadsverwarming een resultaat na belastingen behaald van € 6,676 miljoen positief (2019: € 5,7 miljoen positief, inclusief een actieve belastinglatentie van € 0,55 miljoen). Dit bestaat uit een resultaat uit normale bedrijfsvoering van € 3,4 miljoen. Dit is € 1,1 miljoen beter dan de prognose uit november 2020. Dit komt door een wat hogere afzet aan het einde van het jaar (het beeld is dat dit komt door de lockdown) en diverse kleinere onderschrijdingen op kosten. Op de balans staat een na te betalen bedrag over 2015 aan EB/ODE van € 3,3 miljoen. Deze valt vrij. Tezamen vormt dit het resultaat. Conform afspraak met de Stadsverwarming zal na vaststelling van de jaarrekening 2020 van de winst over 2020 € 700.000, onder inhouding van de verschuldigde dividendbelasting, aan dividend worden uitgekeerd. Het overige deel van de winst na belasting, € 5,976 miljoen zal worden toegevoegd aan het eigen vermogen van de Stadsverwarming. Het groepsvermogen stijgt hierdoor onverdeeld naar € 24,9 miljoen (2019: € 18,9 miljoen)

Met de aandeelhouder is tevens afgesproken dat van de verwachte winsten in 2020 en 2021 maximaal jaarlijks € 700.000 aan dividend zal worden uitgekeerd. Het meerdere zal worden toegevoegd aan het eigen vermogen van Stadsverwarming om de solvabiliteit verder te verbeteren en een verlaging van de tarieven door te voeren.

PGR11	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Lasten	727	-1.074	732	951	219
Baten	152.350	154.284	161.270	161.718	448
Saldo	153.077	153.211	162.002	162.669	667

FINANCIËLE TOELICHTING

De algemene dekkingsmiddelen laten per saldo een voordelige afwijking zien van € 667.000. Dit komt door € 219.000 lagere lasten en € 448.000 hogere baten. De afwijkingen worden hierna per onderdeel toegelicht .

	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
1 Lokale heffingen					
Lasten	-75	-43	-43	-43	-
Baten	13.783	14.600	14.368	14.313	-55
	13.708	14.558	14.326	14.271	-55
2 Nog te bestemmen middelen					
Lasten	-	-1.919	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
	-	-1.919	-	-	-
3 Gemeentefonds					
Lasten	-25	-	-13	-13	-
Baten	136.045	136.953	143.951	144.539	587
	136.020	136.953	143.939	144.526	587
4 Eigen financieringsmiddelen					
Lasten	1.932	1.891	1.791	2.092	302
Baten	995	577	849	819	-30
	2.927	2.468	2.640	2.911	272
5 Deelnemingen					
Lasten	-1.086	-1.003	-1.003	-993	10
Baten	1.527	2.154	2.101	2.110	9
	441	1.151	1.097	1.117	19
6 Incidentele baten en lasten					
Lasten	-19	-	-	-93	-93
Baten	-	-	-	-64	-64
	-19	-	-	-156	-156

TOELICHTING PER PRODUCT

1. Lokale heffingen

De baten zijn € 55.000 lager dan begroot. Als gevolg van corona heeft het college gedurende 2020 verschillende stimuleringsmaatregelen genomen om de crisis draaglijker te maken. De lagere baten die hier worden gepresenteerd zijn inclusief de effecten van corona. In 2020 zijn de budgetten verminderd voor de onderdelen precariorechten (€ 150.000), reclamebelasting (€ 32.000) en toeristenbelasting (€ 50.000). Voor deze effecten wordt verwezen naar de corona bijlage.

3. Gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is in 2019 verantwoord voor € 144,5 miljoen. Dit is incidenteel bijna € 0,6 miljoen meer baten dan begroot.

Uitkeringsjaar	Bijgestelde Begroting	Realisatie	Afwijking
2018	-	18.250	18.250
2019	-	88.879	88.879
2020	143.951.365	144.431.688	480.322
Totaal gemeentefonds	143.951.265	144.538.817	587.452

Uitkeringsjaar 2020

Het resultaat van de algemene uitkering 2020 is op basis van de laatste specificatie Binnenlandse Zaken (BZK) € 144.431.688. Dit is € 480.322 hoger dan geraamd in de tweede tussenrapportage 2020. De hogere uitkering is veroorzaakt door een voordeel van € 361.445 uitdeling 3e tranche corona compensatie, een nadeel van € 139.496

voor uitname van diverse landelijke bijdragen (o.a. MijnOverheid en Digid, GDI, BRP en GBA) en een voordeel van € 258.373 op integratie/decentralisatie uitkeringen en de uitkeringsfactor (+2 punten) door bijstellingen in de maatstaven.

Nabetalingen over vorige jaren (2018 en 2019)

- De nabetaaling over 2018 is € 18.250 hoger dan begroot door de vaststelling van de inkomstenmaatstaf OZB en een (hogere) vaststelling van de uitkeringsfactor.
- De hogere nabetaaling van bijna € 88.879 over 2019 betreft nadere vaststellingen van de maatstaven woonruimten, medicijngebruik, loonkostensubsidie en studenten.

Alle afwijkingen zijn incidenteel van aard.

Compensatie gevolgen coronacrisis

Het kabinet heeft na de 2e Tussenrapportage 2020 een derde tranche van ruim € 1,1 miljard voor compensatie van de gevolgen van de coronacrisis beschikbaar gesteld. Deze compensatie is voor 2020 en deels 2021. Hieronder is de financiële vertaling en verdeling van de Rijkscompensatie 2020 voor Purmerend uiteengezet.

Onderwerp/uitdeling via	Circulaire	Periode	2020
Coronaproof verkiezingen (via DU)	September	2020	€ 115.603
Subtotaal 01 Publiekdiensten			€ 115.603
Lokale culturele instellingen (via AU)	September	Maart - december	€ 548.560
Inhaal/uitstel zorg jeugdzorg (via AU)	September	Maart - december	€ 182.102
Inhaal/uitstel zorg Wmo 2015 (via AU)	September	Maart - december	€ 62.577
Continuïteit van zorg (via AU en IU)	December	Maart - december	€ 128.771
Meerkosten jeugdwet en wmo (via DU)	September	Maart - december	€ 393.895
Eigen bijdrage Wmo (via DU)	September	April en mei	€ 119.128
Voorschoolse voorziening peuters (via DU)	September	Tem 8 juni	€ 32.664
SW-bedrijven (via IU)	September	Maart - december	€ 497.807
Noodopvang ouders cruciaal beroep (via DU)	September	Maart - juni	€ 93.768
Buurt- en dorpshuizen (via AU)	September	Maart - december	€ 81.882
Vrijwilligersorganisaties Jeugd (via AU)	September	Maart - december	€ 32.034
Re-integratie van bijstandsgerechtigden (via AU)	December	Maart - december	€ 122.677
Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand (via AU)	December	Maart - december	€ 90.628
Quarantaine ondersteuning (via AU)	December	Maart - december	€ 19.369
Subtotaal 02 Samenleving			€ 2.405.861
Parkeerbelasting (via DU)	September	Periode tot 1 juni	€ 436.000
Subtotaal 05 Bereikbaarheid			€ 436.000
Toezicht en handhaving (via AU)	September	Maart - december	€ 215.059
Subtotaal 08 Veiligheid			€ 215.059
Toeristenbelasting (via DU)	September	Periode tot 1 juni	€ 12.000
Precariobelastingen markt- en evenementenleges (via DU)	September	Periode tot 1 juni	€ 72.439
Opschalingskorting (via AU)	September	2020	€ 321.195
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen			€ 405.634
Totaal aan compensatie vanuit gemeentefonds voor 2020			€ 3.578.157

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de decembercirculaire 2020 extra compensatie is verstrekt van € 361.445 ten opzichte van de 2e Tussenrapportage (stand t/m 2e tranche € 3.216.711). Hierbij volgen we de algemene lijn: corona maatregelen dekken uit algemene reserve en bij compensatie weer terug laten vloeien.

Voor een aantal compensatiemaatregelen is de exacte verdeling en daarmee het bedrag per gemeente nog niet bekend c.q. opgenomen, omdat bijvoorbeeld voor het bepalen van de definitieve compensatie van de inkomstenderving over 2020 de afspraak geldt dat dit in 2021 gebeurt op basis van de vastgestelde jaarrekeningcijfers 2020. Het gaat om de volgende compensatiemaatregelen:

- compensatie inkomstenderving na 1 juni
- extra beschikbaar voor Inkomstenderving
- afvalinzameling
- zwembaden en ijsbanen
- verlenging steun sportverenigingen (1 okt t/m 31 dec)

De financiële compensatie voor bovengenoemde maatregelen voor 2020 uit het nieuwe aanvullende pakket zal worden verwerkt in 2021, nadat het ministerie BZK de bedragen per gemeente heeft bepaald en beschikt. Inmiddels is er uit de 3e tranche voor 2021 al voor € 1,4 miljoen aan corona 2021 bevoorschot voor de onderdelen cultuurmiddelen, verkiezingen, re-integratie bijstandsgerechtigden, gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand.

4. Eigen financieringsmiddelen

Het renteresultaat geeft een batig saldo van € 272.000. Dit structurele rentevoordeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- leningen die tegen een lager rentepercentage zijn aangetrokken;
- het tijdspad waarover wordt gerekend: in de raming is gerekend vanaf juni, terwijl de lening is aangetrokken in december. Dit geeft een voordeel op de transitorische rente;
- een lagere herfinanciering van € 18 miljoen t.o.v. de bijgestelde begroting 2020 (verwachting € 68 miljoen, aangetrokken € 40 miljoen).

Het structurele rentevoordeel zal worden verwerkt in de Kaderbrief 2022.

5. Deelnemingen

De dividenduitkering BNG over 2019 is volledig verantwoord in 2020. De betaling heeft nog niet plaatsgevonden omdat banken dividenden onder strikte voorwaarden uitkeren. Na aanleiding daarvan heeft de BNG besloten de ruimte die de Europese Centrale Bank (ECB) biedt een beperkt deel in maart 2021 uit te keren (en het restant later). Voor het jaar 2020 zal de BNG het dividend niet voor eind september 2021 uitkeren. Daarnaast is de BNG onderworpen aan eventuele toekomstige aanbevelingen van de ECB.

6. Incidentele baten en lasten

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een nadeel van € 156.000. Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- een extra dotatie oninbaarheid van € 91.000 om de toereikendheid van de voorziening dubieuze debiteuren op het gewenste niveau te brengen;
- het geschil met de belastingdienst en de houdstermaatschappij Energiebedrijf Zaanstreek Waterland (EZW) in liquidatie is beëindigd. De verwachting was dat Purmerend een bedrag van € 172.277 aan dividend zou ontvangen. De ontvangst blijkt nu lager te zijn (€ 108.760) en is direct het gevolg van het sluiten van een compromis met de belastingdienst (door toepassing verlies-compensatie, geen beroep op de vrijstelling en de belastingrente). Het ontstane nadeel van afgerond € 64.000 is nu als incidentele last verwerkt. De gehele afwikkeling van de vennootschap in liquidatie zal plaatsvinden in 2021 en onderdeel uitmaken van de tussenrapportage.

RESERVES

Er zijn binnen het overzicht algemene dekkingsmiddelen geen reserves.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Hoger rentevoordeel op aangetrokken langlopende leningen	-	320

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten/lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Afwikkelingsverschil dividenduitkering EZW	64	-
Coronacompensatie Rijk	-	361
Totaal	64	361

2 Het financieel resultaat 2020

ALGEMEEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaatsvinden in het kader van de resultaatbestemming. Het resultaat vóór bestemming bestaat uit de resultante van het totaal van baten en lasten. Dit volgens de diverse programma's, de overhead en de algemene dekkingsmiddelen. We verwerken hierop als resultaatbestemming de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Tot slot geven we het resterende resultaat een bestemming.

De resultaatbestemming is een bevoegdheid van de raad. Alle stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vereisen dus goedkeuring van uw raad. Dit kan expliciet bij de resultaatbestemming van de rekening of vooraf bij de vaststelling van de begroting en/of tussentijds door vaststelling van de tussenrapportages of afzonderlijke raadsbesluiten.

RESULTAAT VÓÓR BESTEMMING

Het resultaat vóór bestemming vloeit voort uit de afzonderlijke programma's (1 t/m 10) en de onderdelen overhead en algemene dekkingsmiddelen (inkomsten van de gemeente zonder een vooraf bepaald bestedingsdoel). Daarbij bestaat een verband tussen de mutaties op de reserves en de uitgaven en ontvangsten in de programma's. Voor sommige uitgaven is immers in het verleden een bestemmingsreserve gevormd. Het resultaat vóór bestemming vindt u toegelicht in de hoofdstukken per programma en bij de algemene dekkingsmiddelen.

Tabel: Totaaloverzicht lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000)

Bedragen (x € 1.000)	Primitieve begroting 2020			Begroot primitief bijgesteld 2020			Geboekt 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Publieksdiensten	-5.792	3.132	-2.660	-6.018	3.419	-2.599	-5.949	3.884	-2.064
02 Samenleving	-132.260	30.984	-101.276	-149.197	42.312	-106.885	-151.703	46.130	-105.573
03 Wonen	-743	174	-569	-398	174	-224	-230	116	-114
04 Milieu	-12.257	13.012	755	-12.486	13.352	866	-12.540	13.319	779
05 Bereikbaarheid	-3.639	3.564	-74	-3.774	2.145	-1.630	-3.652	2.586	-1.067
06 Beheer openbare ruimte	-23.122	8.614	-14.507	-23.746	8.423	-15.323	-22.994	8.492	-14.503
07 Ruimtelijke ordening	-31.158	30.151	-1.007	-26.662	24.916	-1.746	-23.785	19.926	-3.859
08 Veiligheid	-7.667	5	-7.662	-7.856	1	-7.855	-7.680	1	-7.679
09 Economie	-1.317	639	-678	-1.248	414	-835	-1.164	281	-883
10 Bestuur en Concern	-9.909	5.206	-4.703	-10.103	5.148	-4.955	-10.288	5.354	-4.933
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-1.074	154.284	153.211	732	161.270	162.002	951	161.718	162.669
Overzichten overhead/heffing Vpb en onvoorzien	-21.066	254	-20.812	-22.074	288	-21.786	-22.322	897	-21.426
Gerealiseerde/geraamde baten en lasten programma's/overzichten voor resultaatbepaling/bestemming	-250.004	250.020	16	-262.830	261.860	-970	-261.358	262.705	1.347
Resultaatbepaling/bestemming: (onttrekking/toevoegingen reserves)									
- Egalisatiereserves	-82	161	78	-82	161	78	-134	161	26
- Bestemmingsreserves	-3.039	459	-2.580	-3.606	2.375	-1.232	-4.165	5.352	1.187
- Algemene reserve (incidenteel)	-714	4.146	3.432	-1.084	6.106	5.022	-2.284	3.122	839
Gerealiseerd/geraamd resultaat 2020	-253.840	254.786	946	-267.603	270.501	2.898	-267.941	271.340	3.399

RESULTAAT NÁ BESTEMMING

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves veroorzaken het verschil tussen het resultaat vóór bestemming en het resultaat ná bestemming. In de tabellen is weergegeven hoe het rekeningresultaat 2020 na bestemming tot stand kwam. In tabel 1 staat een overzicht van de mutaties op de bestemmings-, egalisatie- en algemene reserve(s).

Tabel 1: Bestemmings-, egalisatie- en algemene reserve(s) (bedragen x € 1.000)

(-/- = nadeel exploitatie en +/- = voordeel exploitatie)	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2020	Rekening 2020
Resultaat programma's 1 t/m 10 (saldo van de baten en lasten)		-141.186	-139.897
Saldo algemene dekkingsmiddelen		162.002	162.669
Overzicht Overhead		-21.736	-21.426
Heffing Vennootschapsbelasting		-0	-
Onvoorzien		-50	-
Gerealiseerde/geraamde baten en lasten programma's/overzichten voor resultaatbepaling/bestemming		-970	1.347
Resultaatbepaling/bestemming 2020 via egalisereserves:			
Reserve Begraafrechten	06. Beheer openbare ruimte	78	26
Subtotaal mutaties egalisereserves		78	26
Resultaatbepaling/bestemming 2020 via bestemmingsreserves:			
Reserve Sociaal domein	02. Samenleving	389	389
Reserve Woningbouwprogrammering	03. Wonen	-1.867	-1.867
Reserve Woonvisie	03. Wonen	77	23
Reserve Duurzaamheid	04. Milieu	-440	-310
Reserve Parkeren	05. Bereikbaarheid	-353	-358
Reserve Gronden	07. Ruimtelijke ordening	963	3.155
Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland	09. Economie	-	155
Subtotaal mutaties bestemmingsreserves		-1.232	1.187
Resultaatbepaling/bestemming 2020 via algemene reserve:			
Sloopkosten obs de Wheermolen	besluit 1491534	270	-
Woningbouwprogrammering	besluit 1514611	2.000	2.000
Pilot aardgasvrij	besluit 1480149/1514611	481	156
Onderhoud bomen	besluit 1514611	102	-
Exploitatiebudget openbare ruimte	besluit 1514611	392	287
Herinrichting openbare ruimte wagenweggebied	besluit 1410634	100	100
Herinrichting Overwhere en Wheermolen	besluit 1491534	733	-
Uitgifte Slotplein	besluit 1511624	-370	-370
Exploitatiebudget ruimtelijk Spinnekop en Purmerweg	besluit 1514611	107	102
Stimuleren groene daken en gevels	besluit 1514611	50	26
Fusie Purmerend en Beemster	besluit 1480149	886	452
Financieel resultaat 2019 cf. begroting 2020	besluit 1452589	635	-
Maatregelen Coronavirus	besluit 1511624	350	-
Tussentijdse winstneming grondexploitaties (cf MPG)		-	-1.199
Versterking algemene reserve (rente, cf. begroting 2016)	besluit 1222898	-714	-714
Subtotaal mutaties algemene reserve		5.022	839
Gerealiseerd/geraamd resultaat 2020		2.898	3.399

De afzonderlijke reserves en mutaties zijn toegelicht in de toelichting per programma en in de bijlage 'overzicht reserves'. In het programma worden bestedingen toegelicht en in de bijlage het doel en de voeding van de reserve.

Het resultaat van de baten en lasten op de programma's en overzichten vóór bestemming bedraagt € 1.347.076 voordelig (begroot na wijzigingen: € 970.361 nadelig). Na de mutaties op de bestemmings-, egalisatie- en algemene reserve bedraagt het rekeningresultaat € 3.399.243 voordelig (begroot na wijzigingen € 2.898.046 voordelig).

In 2020 is € 6.105.754 aan onttrekkingen en € 1.084.057 aan toevoegingen aan de algemene reserve begroot. In de jaarrekening is € 3.122.136 onttrokken en € 2.283.514 toegevoegd aan de algemene reserve. De onttrekkingen aan de algemene reserve zijn lager dan begroot omdat op de specifieke onderdelen waar deze onttrekkingen voor bedoeld waren minder is uitgegeven dan begroot. Daarnaast zijn de toevoegingen hoger dan begroot door de winstnemingen op de grondexploitaties die gebaseerd zijn op de nieuwe regel: 50% naar de algemene reserve en 50% naar de reserve gronden.

Tabel: Voorstel resultaatbestemming (bedragen x € 1.000)

Voorgestelde bestemming resultaat:	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2020	Rekening 2020
Gerealiseerd/geraamd resultaat 2020		2.898	3.399
Invoeringskosten Wet inburgering	02. Samenleving	-	159
Vrouwenopvang (gelden Duvo)	02. Samenleving	-	66
Onderzoekskosten milieubeheer	04. Milieu	-	34
Doorschuiven projecten beheer groen, kunstwerken en wegen	06. Beheer openbare ruimte	-	534
Stadspromotie	09. Economie	-	38
Fusie Purmerend en Beemster	10. Bestuur en concern	-	59
Saldo voorgestelde resultaatbestemming rekening 2020		-	890
Toevoeging algemene reserve na resultaat bestemming		2.898	2.509

VOORGESTELD BESTEMMINGRESULTAAT

Invoeringskosten Wet inburgering (programma 2 Samenleving)

In 2020 zijn de invoeringskosten voor de nieuwe Wet inburgering beschikbaar gesteld vanuit het gemeentefonds. Deze wet treedt in op 1 juli 2021. Voorgesteld wordt om € 159.495 beschikbaar te houden voor de invoering in het eerste halfjaar van 2021 en toe te voegen aan het exploitatiebudget participatie maatschappelijke begeleiding.

Vrouwenopvang (programma 2 Samenleving)

In 2020 zijn gelden ontvangen vanuit de gemeente Zaanstad m.b.t. de decentralisatie uitkering vrouwenopvang (zgn. DUVO gelden). Gemeente Zaanstad is hierin een centrumgemeente om gelden zelf of met omliggende regiogemeenten te besteden. De gelden die in 2020 zijn ontvangen, worden in 2021 uitgevoerd. Voorgesteld wordt om € 65.649 beschikbaar te houden voor de uitvoering in 2021 en toe te voegen aan het exploitatiebudget maatschappelijke ondersteuning voorliggende voorzieningen.

Onderzoekskosten (asbestfonds) milieubeheer (programma 4 Milieu)

Het zakelijke asbestfonds is nog niet opgericht om hier geld in te storten. Het particuliere asbestfonds is inmiddels opgericht, maar het blijkt dat de informatie nog niet voorhanden is hoe Purmerend hieraan kan deelnemen. Voorgesteld wordt om dit budget van € 34.000 over te hevelen naar 2021 en toe te voegen aan het exploitatiebudget algemeen milieubeheer.

Doorschuiven projecten beheer groen, kunstwerken en wegen (programma 6 Beheer openbare ruimte)

In 2020 zijn de middelen voor groen, kunstwerken en wegen voor planmatige onderhoudswerkzaamheden niet geheel tot besteding gekomen (€ 533.687). Dit betreft nog uit te voeren:

- Groen: projecten Persijnlaan en Dunning Eilanden € 90.000

- Kunstwerken: projecten Beweegbare bruggen en inventarisatie en inspectie KW Areaal voor respectievelijk € 96.639 en € 57.170
- Wegen: projectmatige asfalterings- en wegwerkzaamheden en project Overwhere Zuid voor respectievelijk € 189.387 en € 100.492

Voorgesteld wordt om deze bedragen in 2021 toe te voegen aan het exploitatiebudget openbare ruimte (groen, kunstwerken en wegen).

Stadspromotie (programma 9 Economie)

Er is minder geïnvesteerd in het merk Purmerend Waterlandsgoed in lijn met de evaluatie waarin Purmerenders kenbaar maakten zich onvoldoende te herkennen in het merk. De geplande campagnes zijn geannuleerd en activiteiten en evenementen en de daaraan gekoppelde campagnes zijn niet doorgegaan. In plaats daarvan is met stadspromotie ingezet op het ondersteunen van lokale ondernemers in tijden van corona (koop lokaal en Purmerend winkelstad) en het tot stand brengen en etaleren van de prachtige sociale verbindingen in de stad in tijden van corona (aandacht voor elkaar). Gevraagd wordt om het restantbudget 2020 van € 38.000 beschikbaar te houden voor 2021 en toe te voegen aan het exploitatiebudget binnen economische zaken.

Fusie Purmerend en Beemster (programma 10 Bestuur en concern)

De verwachting bij de 2e Tussenrapportage 2020 was dat van het budget van € 511.000 in 2020 voor € 375.000 niet uitgegeven zou worden. De harmonisatiewerkzaamheden zijn grotendeels met inzet van eigen mensen gedaan. In 2021 was dit extra budget nodig omdat met name het plan van aanpak ICT laat zien dat er meer geld benodigd is. Naar nu blijkt is het over te hevelen bedrag hoger geworden in 2020 en wordt voorgesteld een extra bedrag van € 59.000 beschikbaar te houden voor 2021 en toe te voegen aan het exploitatiebudget bestuurlijke fusie Beemster 2021.

NA BALANSDATUM GEBLEKEN GEBEURTENISSEN

Eind februari 2020 is Nederland getroffen door het COVID-19 (corona) virus. Het coronavirus heeft behoorlijke impact gehad op de financiële gevolgen op veel beleidsterreinen voor de jaarrekening 2020. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. De gemeente loopt geen risico ten aanzien van de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Verder blijkt dat de financiële compensatie voor diverse maatregelen voor 2020 uit het nieuwe aanvullende pakket zal worden verwerkt in 2021, nadat het ministerie BZK de bedragen per gemeente heeft bepaald en beschikt. Ook zal een eindafrekening over 2020 in 2021 afgerekend worden m.b.t. de rijkscompensatie.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN AAN DE RESERVES

Onderwerp (-/- is lagere baten/lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Besteding jeugdmiddelen	-	389
Toevoeging aan reserve woningbouwprogrammering t.l.v. algemene reserve	2.000	-
Bijdrage Wagenweg 10 (particulier initiatief) i.v.m. sociale woningbouw		133
Bijdrage Wmo aan tijdelijke woningen	21	44
Bijdrage duurzaamheidsinitiatieven	480	-
Aardgasvrij maken 104 corporatiewoningen Merwedestraat	-	170
Bijdrage nieuwe parkeergarage	358	-
Winstneming grondexploitaties	2.464	-
Bijdrage BOL-locaties algemeen (onderzoeksbudget)	-	177
Bijdrage particuliere initiatieven	24	370
Opnemen verliesvoorziening Wheermolen Oost	-	3.171
Bijdrage Project Purmerend 2040	-	140

Onderwerp (-/- is lagere baten/lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Bijdrage visie Stationsgebied	-	469
Bijdrage wettelijke onderzoek flora en fauna	-	180
Besteding De Koog-locaties algemeen (kaart milieusonering)	-	16
Verkoop grond verbeteren dijk	25	-
Besteding omgevingswet	-	13
Besteding regiomiddelen	-	155
Herinrichting openbare ruimte Wagenweggebied	-	100
Projectuitvoering wegen en kunstwerken	-	287
Bijdrage in de kosten Spinnepop 2/Segesta	-	102
Bijdrage groene daken en gevels	-	26
Bijdrage pilot aardgasvrije wijken	-	156
Onttrekking aan de algemene reserve t.b.v. de reserve woningbouwprogrammering	-	2.000
Uitvoering verkoop Slotplein	370	-
Versterking algemene reserve (rente)	714	-
Besteding projectbudget fusie Purmerend-Beemster	-	452
Totaal	6.457	8.549

STRUCTUREEL RESULTAAT/EVENWICHT

Toelichting

De gemeente moet volgens de Gemeentewet een overzicht van van *structureel en reëel evenwicht* opnemen in de jaarrekening. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn hier nadere regels over vastgelegd. De raad en de financieel toezichthouder zijn daardoor in staat om vast te stellen of er sprake is van een structureel en reëel evenwicht. Van structureel evenwicht is sprake als de structurele (meerjarige) lasten worden gedekt door structurele baten. De uitgewerkte tabel voor de bepaling van het structureel resultaat is hierna opgenomen. Die tabel bevat het voorgeschreven:

- Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma (zie de hoofdstukken in de programma's, onderdeel wat heeft het gekost);
- Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (zie hoofdstuk financieel resultaat).

De mutaties in 2020 zijn beoordeeld op het incidentele karakter (met uitzondering van de coronakosten en opbrengsten). Voor 2020 is het structureel resultaat € 4,226 miljoen aangezien de structurele lasten (€ 255,1 miljoen) worden gedekt door (hogere) structurele baten (259,4 miljoen).

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2019	Prim.begr 2020	Realisatie 2020
Baten en lasten			
Lasten	237.971	250.003	261.358
Baten	250.495	250.019	262.705
Saldo van baten en lasten	12.524	16	1.347
Toevoegingen aan reserves	15.109	3.836	6.583
Onttrekkingen aan reserves	5.777	4.766	8.635
Mutatie reserves	-9.332	930	2.052
Resultaat 2020	3.192	946	3.399
Incidentele baten en lasten			
Incidentele lasten	19.949	2.961	6.354
Incidentele baten	30.144	1.382	3.435
Incidenteel saldo van baten en lasten	10.195	-1.579	-2.919
Incidentele toevoegingen aan de reserves	14.544	2.714	6.457

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2019	Prim.begr 2020	Realisatie 2020
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	5.171	4.464	8.549
Incidentele mutatie reserves	-9.373	1.750	2.092
Incidenteel resultaat	822	171	-827
Structureel resultaat	2.370	776	4.226

3 Overzicht overhead, VPB en onvoorzien

OVERHEAD

Inleiding

De indirecte kosten (overhead) worden begroot en verantwoord in het overzicht overhead. Indirecte kosten zijn kosten die niet rechtstreeks samenhangen met een product. Voorbeelden van overheadkosten zijn managementkosten, huisvestingskosten, automatiseringskosten, personeelsgebonden kosten.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN

- Het project kwaliteitsverbetering BAG/WOZ administratie is in 2020 afgerond. De omzetting naar taxeren op gebruiksoppervlakte (GBO) zal in 2021 plaatsvinden. Er zal met name gecontroleerd worden of er grote waardeverschillen ontstaan ten opzichte van het taxeren op inhoud.
- De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie Ondergrond (BRO) worden jaarlijks aan een zelfevaluatie onderworpen (ENSIA) en behalen alle drie een hoge score (>78%) op de diverse wettelijke kwaliteitseisen voor betreffende basisregistraties.
- Het Datalab en het onderzoeksteam B&I in 2020 hebben samen een grote sprong voorwaarts gemaakt in het aanleveren van data, rapportages en monitors die nodig zijn voor de bestuurlijke verantwoording voor o.a. wonen, schuldhulpverlening, jeugd en Wmo. Het lukt steeds beter om data om te zetten naar informatie door nieuwe technieken en regie op data. Voor het komende DSO zijn inmiddels 200 informatieve kaarten over de stad in Atlas gezet. De wijze waarop Atlas is ontwikkeld (open source) is eind 2020 beloond met een VNG stimuleringsubsidie van € 30.000 om Purmerend in staat te stellen om samen met andere gemeenten het product Atlas verder te ontwikkelen.
- Onder regie van het Waterlands Archief is in 2020 een start gemaakt met het digitaliseren van de bouwdoossiers. Dit project strekt zich uit over meerdere jaren tot en met 2024. Het digitaliseren van de dossiers is van belang voor het toekomstige Omgevingsloket.

Financieel overzicht overhead

PGR12	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Lasten	-21.641	-21.016	-22.024	-22.322	-299
Baten	997	254	288	897	609
Saldo	-20.644	-20.762	-21.736	-21.426	310

Het overzicht heeft per saldo een voordelige afwijking van € 310.000. Dit komt door € 299.000 hogere lasten en € 609.000 hogere baten. De afwijkingen zijn incidenteel tenzij anders vermeld.

Afwijkingen overzicht overhead

BV121 OVERHEAD	Lasten	Baten
Frictiekosten domeinen		
De afwijking op frictiekosten wordt veroorzaakt door kosten in verband met bovenformatief personeel en afgesloten vaststellingsovereenkomsten..	-367	
Dit betreft ontvangen vergoedingen en opbrengsten detacheringsovereenkomsten van bovenformatief personeel.		234
Huisvesting / Facilitair		
De nadelige afwijking wordt grotendeels veroorzaakt door een extra storting van € 259.000 in de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen. Bij de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan gebouwen is een extra storting in de voorziening noodzakelijk	-124	

BV121 OVERHEAD	Lasten	Baten
gebleken. Daarnaast zijn er hogere kosten voor schoonmaak en lagere kosten voor dagelijks onderhoud stadhuis, kantoorartikelen, repro, catering etc.		
Informatievoorziening		
Bij informatievoorziening zijn een aantal afwijkingen te zien. Hogere kosten voor licenties, software, het zaaksysteem en lagere kosten voor mobiele telefonie resulteren in totaal in een nadelige afwijking van € 167.000	-167	
Overige verrekeningen / doorbelastingen		
Ten laste van investeringen, grexen, anterieure overeenkomsten / particuliere initiatieven worden overheadkosten doorbelast. Deze doorbelasting is gekoppeld aan / gebaseerd op de urenbesteding ten laste van deze onderdelen. In 2020 zijn aanmerkelijk meer uren doorbelast op de genoemde onderdelen zodat dit leidt tot een hogere doorbelasting van overheadkosten, een voordelige afwijking.	654	
Personeel		
De afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere / niet begrote inhuurkosten van personeel.	-289	
Dit betreft doorbelastingen van personeelskosten en opbrengsten van detacheringsinkomsten met betrekking tot vast personeel.		310
Totaal	-293	544

VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)

PGR13	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Lasten	-	-0	-0	-	0
Saldo	-	-0	-0	-	0

In 2018 is de aangifte vennootschapsbelasting (VPB) 2017 ingediend. In 2020 zijn inmiddels ook de aangiften 2018 en 2019 gedaan en een correctie op de voorlopige, ambtshalve, aanslag 2020 van de Belastingdienst. In de aangifte 2017, 2018 en 2019 is een fiscaal verlies opgenomen, die verrekend is met de voorlopige (tussentijdse) winst 2020. De aanslag c.q. vooruitbetaling 2020 zal verrekend worden met de verliezen in de periode 2021 tot en met 2027 en de winsten vanaf 2028. De uitgangspunten van de aangifte 2017 worden momenteel afgestemd met de Belastingdienst. Naar verwachting zal dit in het 1e halfjaar 2021 zijn.

ONVOORZIEN

PGR14	Realisatie 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 bijgesteld	Realisatie 2020	Afwijking
Lasten	-	-50	-50	-	50
Saldo	-	-50	-50	-	50

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een voordeel van € 50.000. Dit is inclusief een bedrag van onvoorziene uitgaven, die voldoen aan de volgende criteria:

- op het moment van totstandkoming van de begroting waren de kosten nog niet te voorzien;
- het is niet mogelijk om deze kosten te vermijden;
- de kosten zijn niet uit te stellen naar de toekomst voor afweging bij de volgende Kadernota.

In 2020 is de post onvoorzien van € 50.000 niet aangesproken door de raad.

DE PARAGRAFEN

1 Lokale heffingen

ALGEMEEN

Overeenkomstig artikel 26 BBV verantwoorden we in deze paragraaf wat we in de paragraaf Lokale heffingen bij de begroting hebben opgenomen.

KOSTENDEKKENDHEID VAN DE HEFFINGEN

In onderstaande tabellen staat inzichtelijk welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Rekening 2020
Lasten	10.707.153	10.480.306	10.602.900
Btw	1.151.101	1.151.101	1.151.101
Overhead	1.319.353	1.668.634	1.668.634
Totaal lasten	13.177.607	13.300.041	13.422.635
Baten	13.009.697	12.786.444	12.977.923
Saldo	167.910	513.597	444.712
Corona effect (dekking algemene reserve)	-	-345.687	-345.687
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing	-167.910	-167.910	-99.025
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing	-	-	-
Kostendekkendheid	-	-	-
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief afvalstoffenheffing hielden we rekening met € 1,2 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. De mutatie van de overhead is toegelicht in de eerste bestuursrapportage. In 2019 was € 250.324 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2020 € 167.910 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2020. Door een positief resultaat over 2020 van € 68.885 is de onttrekking aan de voorziening per saldo € 99.025. Van het saldo van de voorziening ultimo 2020 (€ 151.299) is € 82.414 betrokken bij de tariefstelling van de afvalstoffenheffing 2021 en € 68.885 wordt in de voorziening aangehouden om mogelijke tegenvallers binnen afvalbeheer, zoals de marktwerking op de tarieven van de diverse afvalstromen, op te kunnen vangen. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2020 is volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Rekening 2020
Lasten	6.049.058	5.648.062	5.465.413
Btw	720.104	720.104	720.104
Overhead	751.374	1.152.370	1.152.370
Totaal lasten	7.520.536	7.520.536	7.337.887
Baten	7.408.155	7.408.155	7.339.294
Saldo	112.381	112.381	-1.407
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-112.381	-112.381	-
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	1.407